

Boardletter 2019

Gemeente Oude IJsselstreek

Aan de gemeenteraad van gemeente Oude IJsselstreek

0 6 - 0 5 - 2 0 2 0

Registeraccountants

De gemeenteraad

t.a.v. de griffie

Uw contactpersonen bij A12 Registeraccountants zijn:

Partner

drs. A.F.J. (David) van der Velden RA

David@ra12.nl

06 – 23 27 69 43

Manager

J. (Jim) van der Borg RA MSc

Jim@ra12.nl

06 – 83 98 91 42

A12 Registeraccountants B.V.

Traverse 3, 3905 NL, Veenendaal

Geacht college,

In het kader van de aan ons verstrekte opdracht tot controle van de jaarrekening 2019 van de gemeente Oude IJsselstreek brengen wij u met deze boardletter verslag uit over onze bevindingen naar aanleiding van onze interim controle. Voor een nadere omschrijving van onze opdracht, de reikwijdte en de aanpak van onze controle en overige afspraken verwijzen wij naar onze opdrachtbevestiging.

In deze rapportage richten wij ons met name op mogelijke verbeterpunten in de bedrijfsvoering en de processen die wij hebben onderzocht in het kader van de controle van de jaarrekening en onze nulmeting. Dit heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de interne beheersing en het zelf controlerend vermogen van uw organisatie.

Wij vertrouwen erop u met deze boardletter naar aanleiding van onze interim controle 2019 van dienst te zijn geweest. Wij willen de organisatie bedanken voor de prettige samenwerking en zijn vanzelfsprekend graag bereid een nadere toelichting te verstrekken.

Hoogachtend,

drs. A.F.J. van der Velden RA

Inhoudsopgave

Registeraccountants

1. Uw organisatie in control

2. Administratieve organisatie en interne beheersing

2.1. Overzicht van bevindingen

2.2. Details per bevinding

3. Actuele ontwikkelingen

Registeraccountants

1. Uw organisatie in control

Registeraccountants

Toelichting

Kijkend naar de maatstaven van het in control zijn van een organisatie aan de hand van het COSO model valt op alle 5 de vlakken verbetering te behalen voor de gemeente Oude IJsselstreek.

Momenteel is de situatie bij gemeente Oude IJsselstreek zo ingeregeld dat de bevoegdheden laag in de organisatie zijn belegd, echter is de monitoringsomgeving beperkt aanwezig waardoor een verantwoordingsysteem onvoldoende aanwezig is.

Over 2018 is geen score opgenomen aangezien wij voor boekjaar 2018 nog niet uw accountant waren

1. Uw organisatie in control

Proces	Onvoldoende	Voldoende	Uitstekend
Beheersomgeving		19	
Risico-inschatting	19		
Beheersactiviteiten		19	
Informatie en communicatie		19	
Monitoringsactiviteiten		19	

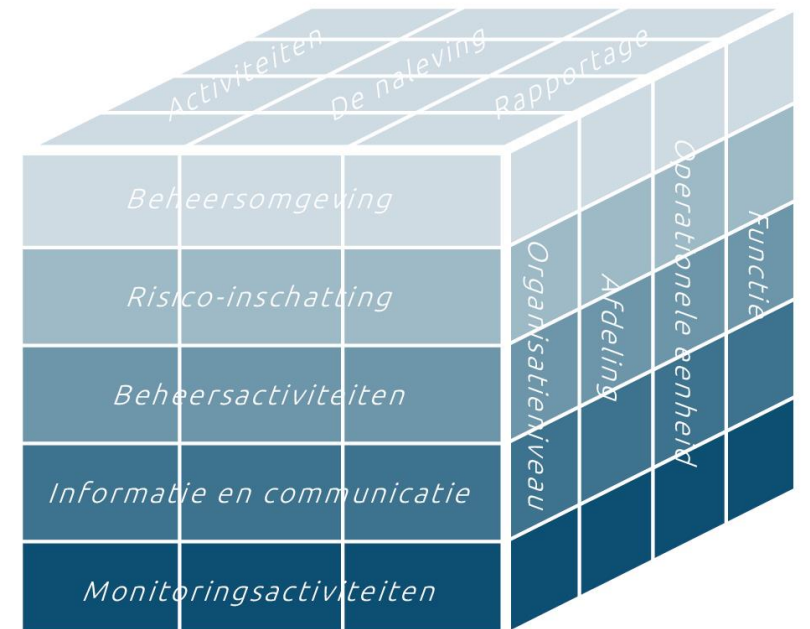
2018

2019

Bovenstaande punten hebben wij middels een gesprek en door het opvragen van achterliggende documenten beoordeeld. Hierbij is rekening gehouden met de volgende punten.

1. Inrichting organisatie ten aanzien van financiën en control
2. Totstandkoming en autorisatie begroting(-swijzigingen)
3. Totstandkoming tussentijdse rapportages
4. Het proces van de totstandkoming van de jaarrekening
5. Extern (provinciaal) toezicht
6. Systeem van risicomanagement

Registeraccountants

Beheersomgeving

1. Uw organisatie in control

Belangrijke bevindingen per onderdeel van COSO:

Binnen gemeente Oude IJsselstreek is er sprake van een beperkte beheersomgeving: De organisatie kenmerkt zich middels zelfsturing op uitvoerend niveau, echter wie waar voor verantwoordelijk is ligt onvoldoende vast. Uitwerkingen van deze constatering worden bijvoorbeeld gevonden in bevinding 2 + 3

Bij gemeente Oude IJsselstreek is een beperkte functiescheiding aanwezig en de taken en bevoegdheden liggen per functieniveau niet eenduidig vast. Het vastleggen van de interne beheersingsmaatregelen die de gemeente wil implementeren ten aanzien van de risico's zoals benoemd dient te worden bij de risico-inschatting is dan ook van groot belang.

De control afdeling dient zich nog verder door te ontwikkelen naar een afdeling met een eigen controle plan op basis waarvan zij controles uitvoert binnen de organisatie en vervolgens vanuit deze werkzaamheden aan gemeente Oude IJsselstreek rapporteert en adviseert.

Beheersingsactiviteiten

Monitoringsactiviteiten

Risico-inschatting

Gemeente Oude IJsselstreek heeft een beperkt risico-inschattingsproces voor het bepalen van het weerstandsvermogen. Een risicoanalyse wat er mis kan gaan binnen de organisatie met een analyse welke respons de gemeente hiervoor heeft ontbreken. Er is geen invulling gegeven aan risicomangement

Informatie en communicatie

De informatie die tussentijds wordt gedeeld middels de berap's zijn van goed niveau. Echter doordat de beheersingsmaatregelen niet van voldoende niveau zijn bestaat de kans dat de informatie onjuist of onvolledig is waardoor de informatiewaarde afneemt.

**Volgende hoofdstuk:
"Details per bevinding".**

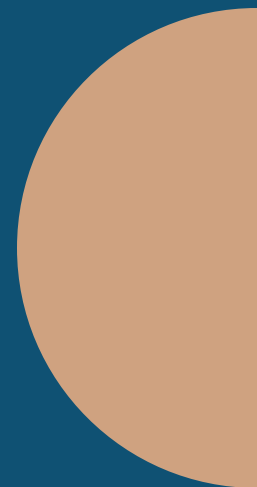
[Klik hier](#)

Registeraccountants

2. Administratieve organisatie en interne beheersing

Registeraccountants

Uitleg

De plaats van de bollen geeft onze indruk van de interne beheersing in de processen weer. De genoemde processen zijn getoetst middels een lijncontrole waarmee opzet en bestaan zijn vastgesteld. Onze bevindingen zijn gedeeld met de organisatie en zullen niet nader worden uitgewerkt in dit verslag

De baten zijn buitenbeschouwing gebleven omdat deze hoofdzakelijk gegevensgericht gecontroleerd zullen worden. De 2018 posities zijn, net als in hoofdstuk 1, niet opgenomen aangezien wij destijds niet de controlerend accountant waren.

2. Administratieve organisatie en interne beheersing

Proces	Onvoldoende	Voldoende	Uitstekend
Planning en control		19	
Inkopen	19		
Aanbestedingen		19	
Betalingen			19
Personeel			19
Sociaal Domein		19	
Verstrekte subsidies		19	
Belastingen			19
Omgevingsvergunningen			19
Grondexploitatie		19	
Inkomende gelden	19		
Verhuur en erfpachten		19	
Automatisering	19		

2018

2019

2. Administratieve organisatie en interne beheersing

2.1. Overzicht van bevindingen

Overgenomen managementletter van Bakertilly:

1. Planning en control – Memoriaalboekingen
2. Inkopen - Prestatielevering aantonen
3. Aanbestedingen – Europese aanbestedingen
4. Treasury – Verantwoordelijkheden
5. Sociaal domein – Prestatielevering
6. Subsidieverstrekking – Functiescheiding
7. GREX – Schattingsposten en voorziening
8. Inkomende gelden – Subsidiebatens
9. Verhuuropbrengsten – Standenregister
10. Automatisering – Rechtenbeheer
11. Automatisering – Wijzigen crediteurenstamgegevens

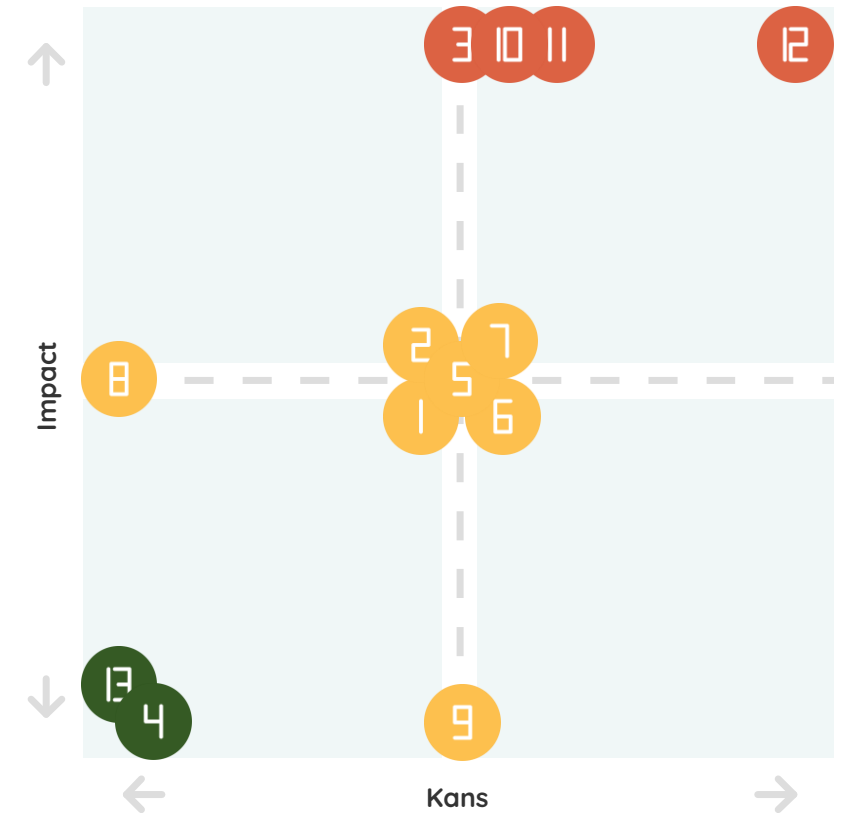
Nieuwe bevindingen RA12:

12. Inkopen – Functiescheiding
13. Subsidieverstrekkings – Algemene subsidieverordening

De administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB) vormen een belangrijk aanknopingspunt voor onze controlewerkzaamheden. De wijze waarop binnen uw organisatie de werkzaamheden worden uitgevoerd en vastgelegd en de wijze hoe daarop toezicht wordt gehouden is bepalend voor de manier waarop wij onze controlewerkzaamheden uitvoeren.

Wanneer de AO/IB van voldoende hoog niveau is, dan kunnen wij daarop steunen. Dit betekent dat wij ons grotendeels zullen concentreren op de opzet, het bestaan en de werking van de AO/IB. Slechts een beperkt gedeelte van onze werkzaamheden behoeft dan gegevensgericht (arbeidsintensief) te worden uitgevoerd.

Onze controle is niet gericht op het geven van een oordeel over de AO/IB. Derhalve is de diepgang van de beoordeling niet van dien aard dat alle verbeterpunten ten aanzien van de AO/IB door ons geconstateerd zijn. Onze belangrijkste conclusie is dat de administratieve organisatie en interne beheersing op een aantal punten dient te worden verscherpt. We hebben onze belangrijkste bevindingen in de matrix hiernaast weergegeven.

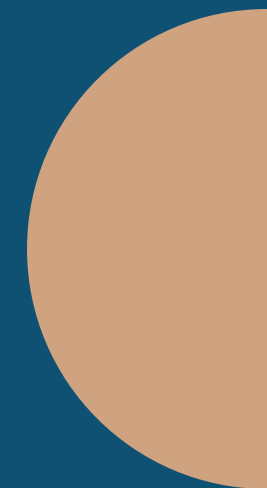

- Risico met hoge mate urgentie, directe opvolging noodzakelijk
- Risico met gemiddelde mate van urgentie, opvolging is op termijn gewenst
- Risico met lage mate van urgentie, opvolging is te overwegen

Registeraccountants

3. Actuele ontwikkelingen

Registeraccountants

Samenvattend

Vanaf 2021 dient het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Oude IJsselstreek een rechtmatigheidsverantwoording af te geven bij de eigen jaarrekening.

3. Actuele ontwikkelingen

Rechtmatigheidsverklaring 1/2

Met ingang van het boekjaar 2021 geeft het college zelf een rechtmatigheidsverantwoording over de jaarstukken van de gemeente. Voor de rechtmatigheidsverklaring is een bepaalde mate van verantwoording over, in elk geval de rechtmatigheid van, het handelen van uw organisatie vereist. Dat is een verplichting, en een uitdaging. Onze visie is dat het ook zeker een kans is. Een kans om als organisatie in control te komen én dit uit te dragen.

Momenteel zijn er drie rechtmatigheidscriteria die onder de rechtmatigheidsverantwoording van de accountant vallen:

1. Begrotingscriterium

Financiële handelingen moeten passen binnen de geautoriseerde begroting. Met andere woorden wordt de begroting overschreden?

2. Voorwaardencriterium

Aan de besteding en inning van gelden door een gemeente zijn allerlei wettelijke voorwaarden verbonden. Daarbij valt te denken aan subsidievoorwaarden, aanbestedingen en de belastingwetgeving.

3. Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium.

Bij misbruik gaat het om de toetsing van gegevens die door derden zijn verstrekt over het gebruik van overheidsregelingen.

Bij oneigenlijk gebruik is het de vraag of derden hebben gehandeld in strijd met het doel of de strekking van de regeling. Hier gaat het om subsidieregelingen, kwijtscheldingen van uitkeringen en wederom aanbestedingen.

Registeraccountants

Samenvattend

Rechtmatigheidsverantwoording is verplicht.

Afhankelijk van uw keuze bestaat er de mogelijkheid om naar een in control statement door te groeien.

3. Actuele ontwikkelingen

Rechtmatigheidsverklaring 2/2

Ten aanzien van deze drie criteria dient een rechtmatigheidsverantwoording afgelegd te worden. De rechtmatigheidsverantwoording is een eerste stap en is verplicht, de tweede stap is optioneel en richt zich op in control zijn: controle hebben over rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van uw interne processen. Waar u voor kiest is afhankelijk van de staat en cultuur van uw organisatie, de doelstellingen van uw beleid en de (interne) capaciteit en benodigde middelen om daar te komen. Samengevat: als u beperkte middelen heeft en uw organisatie (nog) onvoldoende verandercapaciteit heeft, dan kiest u voor een rechtmatigheidsverantwoording. Maar bent u ambitieus én is uw organisatie in staat om de benodigde slag te maken, dan kunt u deze uitdaging aangrijpen om volledig in control te raken.

Bij de rechtmatigheidsverantwoording gaat het om de financiële rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties van alle transacties. Daarbij is het inkoopproces een belangrijk onderdeel. Zeker en vooral waar het gaat om Europese aanbestedingen. De komende maanden wordt duidelijk welke eisen er precies aan deze verantwoording worden gesteld. Nu al duidelijk is dat verantwoordelijkheid voor de financiële huishouding en het rechtmatig handelen in elk geval explicieter bij het college komen te liggen.

Zoals aangegeven kan de nieuwe wettelijke opdracht ook de start zijn van de tweede stap: in control zijn. In control gaat verder dan rechtmatigheid. Het gaat dan naast risico's over rechtmatigheid, ook om doelmatigheid en doeltreffendheid. Niet alleen financiële thema's vallen eronder, maar ook IT, veiligheid en privacy.

Wanneer kiest u waarvoor? Deze vraag kunt u uiteindelijk alleen zelf beantwoorden. Hoe ver u kunt en wilt gaan is afhankelijk van drie zaken: uw startpositie, uw ambitieniveau en uw verandercapaciteit. De staat van die drie onderdelen bepalen welke keuze passend is voor uw organisatie op dit moment en in de nabije toekomst. Graag horen wij uw visie en bij vragen treden wij graag met u in overleg.

Registeraccountants

Samenvattend

Voor de vrijwilligerspositie van de brandweer worden momenteel twee sporen onderzocht. Mocht dit niet leiden tot de gewenste uitkomst wordt er een derde spoor onderzocht.

Voorlopig nog onzekerheid omtrent de positie van de brandweervrijwilligers de verwachting is echter wel dat dit de begroting van de gemeente gaat beïnvloeden.

3. Actuele ontwikkelingen

WNRA

Voor de gemeente is de WNRA vanaf 1 januari 2020 een feit. Mocht nog niet alles helder zijn binnen de gemeente zullen momenteel de laatste zaken worden geregeld. Naast dat de WNRA van invloed is op het personeel van de gemeente heeft dit ook invloed op het personeel van de gemeenschappelijke regelingen en in het bijzonder de veiligheidsregio. Bij de uitwerking van de WNRA is namelijk geconstateerd dat de rechtspositie van brandweervrijwilligers in strijd is met Europese wet- en regelgeving en het gelijkheidsbeginsel in het algemeen. De minister van Justitie en Veiligheid, het Veiligheidsberaad en de Brandweerkamer hebben afgesproken om dit gezamenlijk verder te onderzoeken. Het onderzoek bestaat uit drie sporen. In de eerste twee sporen wordt onderzocht of de vrijwilligheid van de brandweer behouden kan blijven binnen het bestaande juridische kader. Als blijkt dat dit niet mogelijk is, wordt onderzocht of kan worden afgeweken van de Deeltijdrichtlijn op basis van 'objectieve rechtvaardiging', als aangetoond kan worden dat een verschil in de arbeidsrechtelijke behandeling tussen beroeps en vrijwillige brandweer noodzakelijk is. Deze twee onderzoeken worden verricht door de Brandweerkamer en het ministerie. Mochten deze twee onderzoeken onvoldoende aanknopingspunten bieden om de vrijwilligerspositie te behouden zal onderzocht worden hoe een derde spoor wellicht een uitkomst zal bieden Dit onderzoek zal zich richten op hoe personele capaciteit bij de brandweer kan worden aangepast aan het juridisch kader. Bijvoorbeeld door de opleidingseisen, inzetbaarheid en taken van brandweervrijwilligers zo te differentiëren en vorm te geven dat geen sprake is van spanning met de geldende regelgeving. Dit kan effecten hebben op de totale vormgeving van de brandweerorganisatie. Dit derde spoor ligt mogelijk in de lijn van het programma Vrijwilligheid van het Veiligheidsberaad. Voor gemeente Oude IJsselstreek is het dan ook nog lastig om de positie van de brandweervrijwilligers helder te krijgen en blijft de onzekerheid rond de positie van de vrijwilligers voorlopig nog bestaan. Het is dan ook aan te raden om met het risico op een verhoging van de loonsom voor de veiligheidsregio rekening te houden

Contactgegevens

A12 Registeraccountants B.V.

Traverse 3

3905 NL Veenendaal

info@ra12.nl

+31 (0)85 130 54 24

Vaste prijs, geen meerwerk en
korte doorlooptijden

Over RA12

